

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про колективне управління
майновими авторськими та суміжними правами
(реєстр. № 7029 від 17 серпня 2017 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 4 квітня 2018 року (протокол № 68) на відповідність Конституції України проект Закону про колективне управління майновими авторськими та суміжними правами (реєстр. № 7029 від 17 серпня 2017 року), поданий народними депутатами України Іоною М.М. та іншими (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою Законопроект розроблений з метою реформування системи колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права та суміжних прав, збором, розподілом та виплатою винагороди за використання об'єктів авторського права та суміжних прав.

Прийняття даного законопроекту, за твердженням авторів, є важливим кроком на шляху виконання державою зобов'язань у рамках Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на чому неодноразово наголошують посадові особи Представництва Європейського Союзу в Україні.

Запропоноване Законопроектом реформування системи колективного управління майновими авторськими та суміжними правами дозволить запровадити дієві механізми посилення охорони та захисту прав та інтересів суб'єктів авторського права і суміжних прав, призведе до збільшення обсягів зібраної винагороди на користь суб'єктів авторського права і суміжних прав, вчасності та прозорості розподілу зібраної винагороди. Як наслідок – будуть забезпечені передумови для стимулювання активності творців, розвитку та функціонування ринку національної музичної, аудіовізуальної, видавничої, образотворчої та іншої продукції, з одного боку, а також, з іншого боку – виконані зобов'язання України перед міжнародними партнерами щодо усунення порушень авторських та суміжних прав закордонних правовласників.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Основному Законі України визначається, що Україна є демократичною, правовою державою (стаття 1), держава відповідає перед людиною за свою діяльність; утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (частина друга статті 3), Конституція України має найвищу юридичну силу, закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8), органи державної влади, у тому числі й Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади в Україні, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 6, частина друга статті 19, стаття 75).

Законопроект, як зазначається у пояснювальній записці до нього, розроблений з метою імплементації положень статей 158, 168, 170, 179, 190, 192 Глави 9 «Інтелектуальна власність» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, у відповідності з пунктом 125 Плану заходів з імплементації розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2016-2019 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2016 р. № 217-р. та у відповідності до чинних світових стандартів з урахуванням положень Директиви Європейського парламенту та Ради № 2014/26/ЄС від 26.02.2014 «Про колективне управління авторським та суміжними правами та мультитериторіальне ліцензування прав на музичні твори з метою он-лайн використання на внутрішньому ринку». З огляду на це спрямованість Законопроекту кореспондує змісту частини першої статті 9 Конституції України, згідно з яким чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Так, положення Законопроекту узгоджуються з нормами частини четвертої статті 13 та частини першої статті 68 Основного Закону України, згідно з якими держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності та покладає на кожного обов'язок не посягати на права і свободи інших людей, у тому числі й на гарантоване державою право власності. Крім того, згідно з частиною першою статті 41 Конституції України кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності, у тому числі й через організацію колективного управління авторськими та суміжними правами.

У Законопроекті враховано вимоги частин першої та другої статті 54 Основного Закону України, згідно з якими громадянам гарантується захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, що виникають з різними видами інтелектуальної діяльності. Водночас кожний громадянин має право на результати своєї інтелектуальної, творчої діяльності; ніхто не може використовувати або поширювати їх без його згоди, за винятками, встановленими законом.

Згідно з частиною другою статті 34 Конституції України кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно,

письмово або в інший спосіб - на свій вибір. Цьому положенню Основного Закону України відповідають також приписи Цивільного кодексу України, якими встановлено, що фізична особа має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію (абзац перший частини першої статті 302).

Таке конституційне та законодавче регулювання права особи вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію узгоджується із Міжнародним пактом про громадянські і політичні права, відповідно до пункту 2 статті 19 якого визначено, що кожна людина має право на вільне вираження свого погляду; це право включає свободу шукати, одержувати і поширювати будь-яку інформацію та ідеї, незалежно від державних кордонів, усно, письмово чи за допомогою друку або художніх форм вираження чи іншими способами на свій вибір.

Однією з гарантій реалізації конституційних прав на вільне збирання, зберігання, використання і поширення інформації є законодавче закріплення права кожного на доступ до інформації, яке згідно зі статтею 5 Закону України «Про доступ до публічної інформації» забезпечується систематичним та оперативним оприлюдненням інформації в офіційних друкованих виданнях, на офіційних веб-сайтах в мережі Інтернет, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, на інформаційних стендах та будь-яким іншим способом, а також шляхом надання інформації на запити.

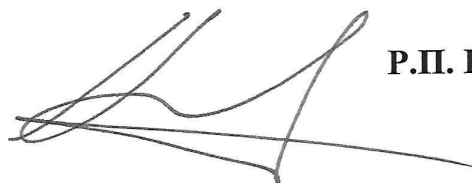
Відповідно до пунктів 1, 7, 11 частини першої статті 92 Конституції України права і свободи людини, їх гарантії, правовий режим власності, засади утворення і діяльності об'єднання громадян визначаються виключно законами України.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України пропонує використати позитивні положення проекту № 7029 при доопрацюванні проекту № 7014-1.

Зважаючи на зазначене, а також на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України), внесення запропонованих проектом Закону змін до чинного законодавства узгоджується з нормами Конституції України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про колективне управління майновими авторськими та суміжними правами (реєстр. № 7029 від 17 серпня 2017 року), поданий народними депутатами України Іоною М.М. та іншими, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ